

Pomisli na raka trebušne slinavke!

Čimprej pomisli na raka trebušne slinavke! Rak trebušne slinavke je trenutno četrti najpogostejši vzrok smrti zaradi raka. Brez napredka v diagnostiki bolezni se pričakuje, da bo do leta 2020 postala drugi najpogostejši vzrok smrti zaradi raka.

Kdaj napotiti bolnika na pregled k specialistu?

1. Dejavniki tveganja in anamneza bolezni

- **starost nad 50 let** (zbolijo tudi mlajši)
- **sladkorna bolezen brez pridobivanja na teži**
- **kajenje**
- **uživanje alkohola**
- **debelost:** ITM 25 ali več
- **anamneza bolezni:** večje tveganje za razvoj raka trebušne slinavke, če je imel bolnik že imel v anamnezi:
 - rakavo obolenje
 - kronično vnetno črevesno bolezen
 - dedno obliko raka
 - kronični pankreatitis
 - dedni pankreatitis
- **družinska anamneza:** vsaj dva ožja sorodnika v prvem kolenu z rakom trebušne slinavke

2. Ima vaš bolnik katerega od naslednjih simptomov?

Spodaj so naštetih znaki bolezni pri bolniku, na katere se lahko opremo pri postavitvi diagnoze raka trebušne slinavke.

znaki zlatenice	spremenjeno izločanje blata – driska
slabost	spremenjeno izločanje blata – steatoreja
bolečina na sredini hrbta	bolečina v trebuhu
nenačrtovana in nepojasnjena izguba telesne teže	globoka venska tromboza
sladkorna bolezen, ki ni povezana s pridobivanjem telesne teže	depresija

Če ima bolnik vsaj dva dejavnika tveganja in naštetih simptome, je treba preučiti možnost raka trebušne slinavke.

3. Specifičen profil z velikim tveganjem

Kombinacija simptomov in ustreznih prej naštetih dejavnikov tveganja poveča verjetnost, da ima bolnik raka trebušne slinavke. Bolnike s takšnim specifičnim profilom z velikim tveganjem je treba skrbno pregledati in preveriti prisotnost raka trebušne slinavke.

Primer: bolnik, starejši od 50 let, ki kadi in ima tri od najpogostejših simptomov (na primer zlatenico, bolečino v trebuhu in nepojasnjeno zmanjšanje telesne teže), ima povečano tveganje, da zbolí za rakom trebušne slinavke, zato ga je treba čim prej napotiti k specialistu.

4. Kako diagnosticirati/izključiti raka trebušne slinavke?

- Najboljša metoda za postavitve ali izključitev diagnoze raka trebušne slinavke je visokokakovostna računalniška tomografija (multidetektorski CT).
- Če ima bolnik kombinacijo naslednjih simptomov, ga takoj (v dveh tednih) napotite k specialistu (za bolezni prebavil ali bolezni jeter, trebušne slinavke in žolčnih struktur):
 - zlatenica
 - trdovratna nepojasnjena bolečina v trebuhu in
 - nepojasnjena izguba telesne teže
- Če sumite na raka trebušne slinavke, opravite preiskave ali bolnika napotite k specialistu gastroenterologu.

Prva izdaja / Naklada 1000 izvodov / Ljubljana 2015 / Izdajo omogočila Celgene International, Podružnica v Sloveniji

Evropsko platformo o raku trebušne slinavke za več interesnih skupin sestavljajo evropski strokovnjaki, univerzitetni profesorji, bolniki, zdravniki in politiki, ki želijo povečati zavedanje o raku trebušne slinavke, da bi izboljšali standarde oskrbe, diagnostike in zbiranja podatkov za bolnike, ki po vsej Evropi obolevajo zaradi raka trebušne slinavke. Za več informacij obiščite naše spletno mesto (www.pancreaticcancereurope.eu).